

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta	Martin Matula
Studijní program	Multimédia a design
Specializace	Reklamní fotografie
Forma studia	prezenční
Akademický rok	2024/2025
Název bakalářské práce	Motiv Vysokých Tater ve fotografii
Vedoucí bakalářské práce	Mgr. Jiří Černohorský Ph.D.
Konzultant bakalářské práce	Doc. MgA. Jan Jindra

1) Textová část

Martin Matula odevzdal bakalářskou práci **Motiv Vysokých Tater ve fotografii** v rozsahu 68 stran, čímž splnil požadavek zadání. Téma i stanovené cíle práce naplnil. Práce je zaměřená tak, jak zamýšlel, zabývá se srovnáním přístupu profesionálně různých skupin fotografů k tématu, jednotlivým námětům fotografií a významu jejich zobrazení. Velmi zajímavý je pohled na Vysoké Tatry, jako předmět vizuální stereotypizace diváků.

Bakalářská práce je rozdělena, kromě úvodu, na tři kapitoly, O krajinářské fotografii, Vysoké Tatry jako námět a Vysoké Tatry ve fotografii.

V kapitole O krajinářské fotografii vymezením krajinářské fotografie z hlediska historie i současnosti se zaměřením na fotografii horskou. Martin Matula se zde nevyhýbá ani vlivu současných technologií, ať už s pozitivním, či negativním dopadem na krajinářskou fotografii. Uvádí zde také činnost některých velmi známých fotografů hor, ať už jsou to bratři Bissonové, Ansel Adams nebo československý fotograf Vilém Heckel. O dalších tvůrcích se pak zmiňuje v následujících kapitolách.

Kapitola Vysoké Tatry jako námět sestává ze dvou částí, Tatry jako symbol Slovenska a Tatry v umění. Zda Martin Matula ukazuje výjimečnost tatranského pohoří, které se stalo nejen námětem pro literární tvůrce, malíře, grafiky, hudebníky a filmaře, ale je chápáno v širším rozsahu také jako symbol Slovenska, připomeňme zde jen pro příklad hymnu Slovenské republiky. Tato fascinace výraznými dominantami horských štítů začíná již ve středověku, a je a bude i nadále námětem pro tvůrce ze všech oblastí. Osobně považuji film Medená věž Martina Hollého za jeden z nejlepších filmů z horského prostředí vůbec.

Zřejmě zásadní kapitolou pro Martinovu bakalářskou práci jsou Vysoké Tatry ve fotografii. Tato kapitola zachycuje různé způsoby, přístupy a motivace fotografů k zaznamenání Vysokých Tater. Autor zde zvolil rozdělení na přístup dokumentární, amatérský a umělecký, i když samozřejmě v mnoha případech se tyto přístupy budou zcela zákonitě překrývat. Dozvídáme se tak o širokém spektru fotografů, kteří se fotografií Vysokých Tater zabývali nebo stále zabývají. Pro příklad uveďme alespoň Karla Plicku, Karola Divalda, Františka Krátkého nebo Boženu Mrhovou. Ze současníků pak Ladislava Kamaráda nebo Robo Kočana. Ostatně rozhovor s posledně jmenovaným je přílohou této práce.

Martin Matula se ve výše uvedené kapitole pokusil navrhnout přehled toho, jak které skupiny fotografů nahlíží na téma Vysokých Tater, jak, a z jakých pohnutek a jakými způsoby ho zpracovávají. Je to úkol nemalý a určitě by stálo za to ponořit se do tohoto tématu hlouběji a více metodicky.

Formálně je práce zpracována zdařile, vhodně doplněna citacemi, výňatky z děl a fotografiemi různých autorů tak, že to podporuje celkové vyznění bakalářské práce.

Úroveň textové a dokumentační části, práce s literaturou a se zdroji odpovídají kvalitnímu zpracování bakalářské práce.

Navrhuji hodnocení bakalářské praktické práce známkou A – výborně

Otázky k obhajobě bakalářské práce

Proč si myslíš, že moderní technika, konkrétně experimentování s perspektivou přináší něco nového do horské fotografie?

Uvažoval jsi, ve které části širokého uměleckého spektra, se Vysoké Tatry jako symbol objevují nejčastěji?

Dá se zcela rozdělit amatérský a profesionální přístup k fotografii?

2) Praktický tvůrčí výstup

Student bakalářského programu Martin Matula splnil zadání své práce. V katalogu *Zbraně modré armády* představuje pohled na základní vybavení výpravčího na železniční stanici. Praktická část bakalářské práce představuje kombinaci dvou základních pohledů. První přístup zachycuje vybrané předměty jako je svítilna, čepice, píšťalka v utilitárně věcném pohledu. Tento informativní pohled zobrazuje předměty naprosto jednoznačně. Použité modelační světlo je ploché a vnímáme pouze struktury a tvary předmětu. Kompozice není pro studenta Martina Matulu důležitá a předměty jsou zobrazeny v tom nejjednodušším věcném pohledu. Tento záměr práce zdůrazňuje jejich už „letitý“ design a také dobře vnímáme kuriozitu předmětů. Jako kontrast k těmto barevným snímkům předmětů staví student Martin Matula výrazně stylizované černobílé fotografie se zřetelnou zrnitostí. Tato „dvojkolejné“ řešení katalogu *Zbraně modré armády* je velice funkční v estetickém smyslu. Střídání tohoto obrazového stylu je zásadním kompozičním prvkem katalogu. Úvodní text v představené práci začíná citací Jaroslava Rudiše z jeho knihy *Návod na použití železnice*: „Železničiarov považujem za duchovných svätcov a mučeníkov, ktorých posvätným písmom je cestovný poriadok“.

Při prohlížení katalogu dominují právě noční černobílé snímky pořízené s bleskem nebo snímky ve stížených podmínkách velmi kontrastního nočního osvětlení. Můžeme vnímat noční provoz nádraží, kdy nákladní doprava má prioritu a konečně volné koleje. Těžké vlaky se v této době přesunují po celé republice od nádraží k nádraží. Tisk katalogu realizoval student velmi kvalitě a to konkrétně na papíru Munkin Pure, 170g Satin. Odstín papíru ladění do barevnosti slonové kosti příjemně tlumí svítivost bílých stránek a jemně sjednocuje obě stylové polohy práce. V další části bakalářské práce, volném souboru, s názvem „...bude meškať asi 20 minút“ zachycuje student situace a momenty během své cesty do školy. Jak sám vysvětluje v anotaci: „Cestující se stávají součástí zvláštní subkultury, v které se prolínají osobní příběhy.“ V celém černobílém souboru můžeme najít opět dvě zásadní stylové polohy fotografie. První část se opírá o klasickou reportážní fotografii a dominují zde zajímavě zachycené situace, pořízené v „uvolněné“ kompozici. V druhé poloze souboru dominuje subjektivní pozorování menších polocelků, zachycené z větší blízkosti během jízdy vlakem. Právě tato fotografická řešení jsou určitě tou inovativnější polohou v realizovaném souboru. Lidé zde již nejsou konkrétní, výrazy a tváře zůstávají skryté, ale objevujeme tu cosi dalšího: vnímáme vizuální esenci samotné cesty. Můžeme v těchto fotografiích pozorovat napětí situace a také je tu pocit těkání spojený s čekáním na cílovou stanici. Pro cestovatele vlakem je příznačné mít jakýsi mezistav, plný pozorování při přesunu z jednoho místa na druhé. Výsledkem může být působivá obrazová zkratka, jak ji vidíme v představeném souboru.

Soubor zesiluje jednoduchá černobílá tonalita fotografie. Možná, že tato poloha v souboru Martina Matuly by mohl být v budoucnu samotným základem dalšího výběru. Tyto subjektivní snímky s detaily poskytují divákovi více možností ke čtení a tedy více prostoru k vlastní interpretaci fotografie. Můžeme si připomenout postřeh, že na fotografii je občas nejdůležitější to, co nevidíme, ale tušíme z kontextu. Fotografie jsou vytištěné ve velmi dobré kvalitě a adjustované na hliníkovém podkladu - dibondu. Vzhledem k celkové úrovni katalogu a volného souboru práce navrhuji hodnocení bakalářské praktické práce známkou A – výborně.

Bakalářská práce byla posouzena z hlediska plagiátorství. Vedoucí práce konstatuje, že práce není plagiát.

Závěrečné hodnocení bakalářské práce* A výborně

V Golčově Jeníkově dne 8.6.2025

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

* Pro hodnocení použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------